

POSTANOWIENIE

29 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 29 września 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.K.

przeciwko M. K. i P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 21 marca 2022 r., I ACa 807/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie na rzecz adwokata (...) kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych, w tym podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 marca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację powódki A. K. od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 3 czerwca 2020 r., którym oddalone zostało jej powództwo skierowane przeciwko M. S. i P. spółce akcyjnej w W. o zapłatę *in solidum* kwot: 100 000 zł zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną uszkodzeniem ciała i wywołaniem rozstroju zdrowia w

wyniku błędnej diagnozy lekarskiej postawionej przez pozwaną; 6 776 zł odszkodowania za koszty leczenia; 1 000 zł miesięcznie tytułem renty - wraz z ustawowymi odsetkami.

Sąd Apelacyjny – po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego - podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że choć roszczenia powódki nie są przedawnione, to nie wykazała ona, aby pozwana popełniła jakiegokolwiek błąd w sztuce lekarskiej, w szczególności w postaci nieprawidłowego zdiagnozowania powódki i podjęcia wadliwego procesu jej leczenia. Całokształt zgromadzonego w sprawie postępowania dowodowego, w tym w szczególności dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii i radiologii, prowadzi bowiem do jednoznacznego wniosku, że postępowanie M. S. było zgodne ze sztuką lekarską i nie zachodzi związek przyczynowy między doznanym przez powódkę udarem mózgu a postępowaniem pozwanej (art. 415 k.c.). Nie aktualizuje się zatem także odpowiedzialność ubezpieczyciela (art. 822 k.c.)

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powódkę.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Jej zdaniem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny przyjął ustalenia Sądu pierwszej instancji za własne, pomimo iż stwierdził braki w postępowaniu dowodowym i nie przeprowadził w pełni postępowania dowodowego sanującego błędy Sądu Okręgowego. Uznał bowiem za wiarygodną wersję zdarzeń zaprezentowaną przez pozwaną M. S. jako znajdującą poparcie w sporządzonych opiniach, a wnioskowanie to obarczone jest oczywistym błędem logicznym, gdyż biegły opierał się na opisie zdarzenia podanym przez pozwaną, pomijając stanowisko prezentowane przez powódkę; oczywistym jest zatem, że opinia będzie zgodna z zeznaniami pozwanej, skoro stały się one podstawą sporządzenia opinii. O oczywistej zasadności skargi świadczy także to, że opinia biegłego neurologa wraz z opiniami uzupełniającymi była wewnętrznie sprzeczna, niezgodna z opinią biegłego radiologa oraz niejasna i niepełna.

Ponadto, Sąd Apelacyjny bezzasadnie odmówił wiary zeznaniom powódki, wadliwie pominął wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z zeznań

świadka R. F. i nadesłanie wykazu połączeń numeru telefonu powódki z numerami telefonu pozwanej, co pozwalałoby skonfrontować zeznania stron i ocenić ich wiarygodność. Reasumując skarżąca stwierdziła, że Sąd Apelacyjny w sposób kwalifikowany naruszył art. 233 § 1 k.p.c. dokonując oceny zgromadzonych dowodów w sposób sprzeczny z logicznym rozumowaniem. Rażąco także naruszył art. 277 k.p.c. oddalając wnioski dowodowe powódki, co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych.

Pozwani w odpowiedziach na skargę kasacyjną wniesli o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą usuwanie błędów w zakresie wykładni i stosowania prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy natomiast rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań.

Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Wszystkie kwestie, na których skarżąca opiera twierdzenie o oczywistej zasadności skargi, były przedmiotem ustaleń i rozważań Sądu drugiej instancji. Sąd Apelacyjny przytoczył podstawę faktyczną i prawną swojego rozstrzygnięcia, wskazał z jakich przyczyn akceptuje stanowisko Sądu pierwszej instancji oraz wyłuszczył swoją koncepcję rozstrzygnięcia sprawy. Nie można stwierdzić, by sformułowane przez ten Sąd wnioski były w oczywisty sposób nieprawidłowe, zgodnie z opisanym wyżej rozumieniem przesłanki oczywistej zasadności skargi.

Ponadto skarżąca twierdząc, że Sąd Apelacyjny w sposób wadliwy skonstruował podstawę faktyczną rozstrzygnięcia i błędnie ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pominęła, że skarga kasacyjna jest instrumentem prawidłowości stosowania prawa przez sądy, a nie instrumentem kontroli ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Nie można zatem przenosić do postępowania kasacyjnego sporów dotyczących stanu faktycznego, gdyż jego ustalenie należy do sądów *meriti*, a Sąd Najwyższy nie ma w tym zakresie żadnych, ustrojowych ani procesowych kompetencji (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 1169/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 139 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2014 r., IV CSK 671/13, niepubl.). Skarżąca zasad tych nie respektuje odwołując się w

podstawach skargi i jej uzasadnieniu do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mimo, że jego zgłaszanie w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). O oczywistej zasadności skargi nie może zatem świadczyć dokonanie przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów w sposób który skarżąca uznaje za wadliwy, są to bowiem zagadnienia usuwające się spod kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym.

Nie przekonuje również teza o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 277 k.p.c. Przepis ten dotyczy bowiem prawa świadka do zwrotu wydatków a nie problematyki pominięcia dowodów. Jeżeli natomiast zamiarem skarżącej było odwołanie się do art. 227 k.p.c., to nie wykazała ona z jakiej przyczyny skarga kasacyjna jest w tym zakresie oczywiście uzasadniona, w świetle przyczyn, które zaważyły - zgodnie z motywami zaskarżonego orzeczenia - o odmowie przeprowadzenia przez sąd odwoławczy dowodów szczegółowo wymienionych we wniosku. Skoro świadek R. F. nie miał kontaktu z powódką w relewantnym okresie (6-17 stycznia 2011 r.), to jego zeznania nie mogły przyczynić się do dostarczenia istotnych dla sprawy faktów, a jedynie do powielenia relacji powódki o okolicznościach zdarzenia. Nie świadczy również o rażącym naruszeniu prawa procesowego stanowisko Sądu drugiej instancji o odmowie przeprowadzenia dowodu z wykazu połączeń telefonicznych. Sam fakt kontaktowania się przez powódkę z pozwaną nie stanowiłby bowiem przekonującego dowodu w sprawie.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w oparciu o zasadę słuszności uwzględniając charakter sprawy oraz bardzo trudną sytuację materialną i życiową powódki.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst. jedn. Dz.U. z 2019, poz. 18), uwzględniając niekonstytucyjność różnicowania stawek wynagrodzenia pełnomocników z urzędu i pełnomocników z wyboru (por. § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. poz. 1800, ze zm.).

[SOP]

[ms]